

Opština Novi Be e j

Lokalni akcioni plan politike za mlade

za period
od 2014. do 2020. godine

Decembar
2013. godine

Sadržaj:

I deo – Uvod:

- 1.1. Predgovor
- 1.2. Dokumenta na koje se oslanja LAP
- 1.3. Ciljna grupa koju obuhvata LAP
- 1.4. Kontekst i proces izrade LAP
- 1.5. Definisanje problema po oblastima koje obuhvata LAP

II deo – Akcioni plan:

- 2.1. Zdravlje mladih
- 2.2. Obrazovanje mladih
- 2.3. Zapošljavanje mladih
- 2.4. Socijalna politika i zaštita mladih
- 2.5. Kultura i slobodno vreme mladih
- 2.6. Sport mladih
- 2.7. Bezbednost mladih
- 2.8. Aktivizam i informisanje mladih
- 2.9. Mobilnost mladih

III deo – Mehanizmi održivosti sprove enja LAP-a opštine Novi Be e:

- 3.1. Neophodni mehanizmi za sprove enje, pra enje i evaluaciju LAP
- 3.2. Na in sprove enja LAP-a

I Deo - Uvod

1.1. Predgovor

Mladi su prepoznati kao specifi na grupa gra ana i gra anki koji imaju potrebu za posebnim setom politika i mehanizama kako bi se razvijali i sazrevali u aktivne gra ane i gra anke koji vode ispunjene i kvalitetne živote. Sa tim uskladu, države su izgradile itav sektor koji omogu ava kreiranje sredine koja pruža sve neophodne uslove za razvoj mladih.

Omladinska politika je strategija koju društvena zajednica i država osmišljava u cilju poboljšanja položaja mladih i sistemskog rešavanja njihovih problema.

Akcioni plan politike za mlađe donosi se uz Strategiju za mlađe i on predstavlja skup mera za rešavanje definisanih problema sa kojima se mladi naj eš e susre u u raznim oblastima (npr. obrazovanje, zapošljavanje, zdravlje, kultura i slobodno vreme i sl.)

Republika Srbija je 2007. godine osnovala **Ministarstvo za omladinu i sport** (u daljem tekstu MOS) koje je odmah pokrenulo izradu prve **Nacionalne strategije za mlađe** koja je i usvojena 2008. godine. Nacionalna Strategija je doneta za period od 10 godina. Nakon Strategije, izra en je i usvojen **Akcioni plan za sprovo enje Nacionalne strategije za mlađe** koji važi za period 2009.god. – 2014. god. Državni mehanizmi za podršku mladima su upotpunjeni izradom i usvajanjem **Zakona o mlađima** 5. jula 2011. godine.

Iako je sektor omladinske politike relativno mlađ, tokom ovih 7 godina postojanja MOS-a desio se zna ajan pomak. Osnovana je **Krovna organizacija mlađih Srbije** – **KOMS** koja aktivno zastupa interese mlađih, podstoli aktivizam i udruživanje mlađih, radi na zagovaranju za poštovanje potreba mlađih i predstavljaju platformu za razmenu ideja i saradnju po pitanjima mlađih. Tako e, uspostavljeno je udruženje gra ana **NAPOR – Nacionalna Asocijacija Praktičara/ki Omladinskog Rada** koje za osnovni cilj ima osiguranje kvaliteta programa omladinskog rada i profesionalizacije omladinskog rada u Republici Srbiji. Od zna aja za lokalni nivo, otvoreno je **138 kancelarija za mlađe** (u daljem tekstu KZM) koje za osnovnu ulogu imaju osiguranje sprovo enja nacionalne strategije za mlađe i propratnog akcionog plana na lokalnom nivou.

Opština Novi Be e je prvi lokalni akcioni plan politike za mlađe (u daljem tekstu LAP) usvojila 2008. godine i on važi za period 2008. – 2013. god. Tako e, iste godine je osnovan Savet za mlađe, a i Kancelarija za mlađe koja je i nosilac procesa izrade drugog lokalnog akcionog plana politike za mlađe.

1.2. Dokumenti na koje se oslanja LAP opštine Novi Be e j

LAP za mlade opštine Novi Be e j proizilazi iz nekoliko važnih evropskih i svetskih dokumenata koji odre uju strateške pravce razvoja mlađih i to su: „Beli dokument“ (Evropski parlament), „Evropska povelja o u eš u mlađih u opštinskom i regionalnom životu“ (Kongres lokalnih i regionalnih vlasti Evrope) i „Jedanaest indikatora za razvoj nacionalne strategije i politike za omladinu“ koje je izneo Peter Laurezen, zamenik direktora Uprave za omladinu i sport Saveta Evrope, a usvojen od strane Evropskog omladinskog foruma.

Od nacionalnih dokumenata, LAP za mlade se pre svega oslanja na Nacionalnu strategiju za mlađe kao i propratni Akcioni plan, Nacionalnu strategiju karijernog vo enja i savetovanja u R. Srbiji (2010. god – 2014. god), Zakon o mlađima, zatim Akcioni plan politike za mlađe u Vojvodini.

1.3. Ciljna grupa koju obuhvata LAP za mlađe

Mladost kao životno razdoblje razli ito je odre eno i definisano od strane razli itih svetskih, evropskih i nacionalnih institucija i organizacija. Kad se govori o mlađima u Evropi, uglavnom se misli na uzrast izme u 15 i 24 godina. Republika Srbija po pitanju nekih povlastica smatra mlađe do 26 godina, ali se razdoblje mlađosti u mnogim slu ajevima produžava sve do tridesete godine, zbog dužeg trajanja obrazovanja i otežanoga zapošljavanja, što odlaže odrastanje i društvenu nezavisnost. LAP za mlađe opštine Novi Be e j se odnosi na delovanje za dobrobit mlađih uzrasta od 14 do 30 godina.

Mladi ljudi kojima se bavi LAP su svi mlađi u navedenom uzrastu, a žive na teritoriji opštine Novi Be e j, razli itog su socijalnog i društvenog statusa, kao i nacionalnog, verskog, seksualnog, politi kog i drugog opredeljenja. LAP pre svega mlađe vidi kao osobe koje su aktivne ili pasivne u svom gra anском životu, udružene u neformalne grupe, aktivne kroz delovanje udruženja gra ana mlađih i/ili za mlađe, te i drugih udruženja gra ana na teritoriji opštine, kao i unutar drugih institucija (obrazovanje, kultura, sport, mediji, privreda i sl.).

1.4. Kontekst i proces izrade LAP

1.4.1. Omladinska politika u Republici Srbiji

Po evši od Evropske unije i zemalja lanica, te zemalja u regionu Balkana, omladinska politika i akcioni plan su dokumenta prihva ena kao osnovni standard neophodan za kvalitetno i sistematsko pristupanje problemima mlađih kako na državnom nivou, tako i na lokalnom. Ova dokumenta su nastala na inicijativu resornih ministarstava ili pak na inicijativu omladinskih organizacija i organizacija za mlađe.

Razvoj omladinske politike u Republici Srbiji je pokrenut od strane omladinskih organizacija i organizacija za mlađe, a prvenstveno podržan od strane Pokrajinskog sekretarijata za sport i omladinu AP Vojvodine. Samim tim, prvi dokument koji je nudio sistemski pristup u rešavanju pitanja mlađih je Akcioni plan politike za mlađe Vojvodine koji je usvojen 2005. godine, a koji je pružio osnovu za izradu lokalnih akcionalih planova politike za mlađe u opština Vojvodine. Ovaj proces je rezultirao osnivanjem Ministarstva za omladinu i sport 2007. godine i izradom neophodnih dokumenata u periodu do 2011. godine.

Osnovna zaduženja MOS-a, sektora omladine, se izme u ostalog odnose na poslove:

- razvoja i unapre enja omladinske politike i sprovo enja nacionalne politike i nacionalne strategije za mlađe i nacionalne planove i programe;
- podsticanje mlađih da se organizuju i da u estvaju u društvenim tokovima;
- davanje saveta mlađima i podu avanje mlađih vezano za zapošljavanje i volonterski rad;
- podsticanje neformalnog obrazovanja mlađih;
- saradnje sa omladinskim organizacija i udruženjima pri organizovanju meunarodnih omladinskih manifestacija i skupova u Republici Srbiji, te u estvovanje u sli nim doga ajima u inostranstvu;
- pranje i procenu mesta i uloge mlađih u Republici Srbiji, stvaranje uslova za osnivanje i rad nacionalne i regionalnih KZM.

Jedan od prvih zadataka MOS-a je bila izrada nacionalne strategije za mlađe i akcionog plana za sprovo enje te strategije. U procesu izrade strategije je u estvovalo 16 ministarstava, 47 organizacija civilnog društva, 16 hiljada mlađih ljudi, a održano je 167 okruglih stolova. Strategija je usvojena 9. maja 2008. godine, a definiše 11 opštih strateških ciljeva usmerenih ka poboljšanju kvaliteta života mlađih:

- podsticati mlađe da aktivno u estvaju u društву;
- razvijati saradnju mlađih i obezbe ivati uslove za u eš e u donošenju odluka preko održivog institucionalnog okvira, a na osnovu potreba mlađih i u partnerstvu sa mlađima;
- izgra ivati sistem informisanja mlađih na svim nivoima i u svim oblastima;
- obezbe ivati ostvarivanje prava na jednake šanse svih mlađih u društву, a posebno mlađih koji žive u teškim uslovima;
- podsticati i vrednovati izuzetna ispoljavanja i postgну a mlađih u razli itim oblastima;
- unapre ivati mogu nost za kvalitetno provo enje slobodnog vremena mlađih;

- razvijati otvoren, delotvoran, efikasan i pravedan sistem formalnog i neformalnog obrazovanja koji je dostupan svim mladima i koji je u skladu sa svetskim trendovima u obrazovanju i sa kontekstom obrazovanja u Republici Srbiji;
- podsticati i stimulisati sve oblike zapošljavanja, samozapošljavanja i preduzetništva mlađih;
- unaprediti bezbednost mlađih;
- uvati i unaprediti zdravlje mlađih, smanjivati rizike i vodeće poremećaje zdravlja i razvijati zdravstvenu zaštitu prilagođenu mladima;
- osnaživati mlađe za inicijative i aktivnosti koje su u skladu sa osnovnim ciljevima održivog razvoja i zdrave životne sredine.

Akcioni plan za sprovođenje Nacionalne strategije za mlađe za period od 2009. do 2014. godine je usvojen 22. januara 2009. godine. Njime se utvrđuju konkretnе aktivnosti, rokovi, očekivani rezultati, indikatori, nosioci aktivnosti i učešću u njima, kao i potrebna finansijska sredstva za realizaciju istih. Pravilnik o napretku u sprovođenju akcionog plana ukazuje da se godišnje realizuje oko 1 000 omladinskih aktivnosti u kojima na godišnjem nivou u proseku učestvuju oko 700 hiljada mlađih ljudi; dok je preko Fonda za mlađe talente do kraja 2012. godine stipendirano preko 6,5 hiljada studenata i srednjoškolaca.

U martu 2010. godine Vlada Republike Srbije je usvojila Strategiju karijernog vođenja i savetovanja sa akcionim planom za njeno sprovođenje u periodu od 2010. do 2014. godine. Ovom strategijom omogućilo se definisanje mehanizama za uspostavljanje sistema za karijerno vođenje, a sa ciljem što boljeg iskorišćenja ljudskih resursa i stvaranje jasne veze između sistema obrazovanja i tržišta rada. Kao jednu od aktivnosti kancelarije za mlađe, ova strategija predviđa uspostavljanje usluge karijernog vođenja i savetovanja za mlađe.

Izrada Zakona o mlađima je započeta krajem 2009. godine, a sam Zakon je usvojen 5. jula 2011. godine. U ovom procesu je učestvovalo oko 2,5 hiljade mlađih ljudi i drugih zainteresovanih, a održano je 80 skupova (javnih događaja, okruglih stolova i sl.) uz učešće svih relevantnih aktera u omladinskoj politici. Ovim zakonom se definišu okviri i uslovi za podršku mlađima u organizovanju, društvenom delovanju, razvoju i ostvarivanju potencijala radi lične i društvene dobiti, strukture omladinskog sektora, prava, obaveze, i odgovornosti u zavisnosti od odgovarajućeg nivoa vlasti, afirmaciju autonomije omladinskih udruženja, udruženja za mlađe, saveza i krovnih saveza.

MOS je u saradnji sa Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH (ranije GTZ) 2012. godine pripremio brošuru sa smernicama za sprovođenje nacionalne strategije i nacionalnog akcionog plana politike za mlađe na lokalnom nivou. U pripremi ove brošure su učestvovali koordinatori/ke KZM, kao i organizacije mlađih i za mlađe putem KOMS-a i NAPOR-a. Ovim dokumentom su identifikovani sledeći mogući mehanizmi relevantni za omladinsku politiku na lokalnom nivou: (1) osoba imenovana za politiku ka mlađima; (2) Kancelarije za mlađe (KZM); (3) Savet za mlađe; (4) Omladinski klub; (5) ustanove i (6) lokalni civilni sektor. U periodu od 2007. do 2011. godine, 124 opštine/grada su osnovale Kancelariju za mlađe, preko 70 opština je predviđeno formiranje Saveta za mlađe u svojim statutima, dok su inicijative za razvoj lokalnih omladinskih klubova sve učestali i brojnije.

1.4.2. Omladinska politika opštine Novi Be ej

Omladinska politika Opštine Novi Be ej se sprovodi kroz rad Kancelarije za mlade od 2008. godine. Sama forma kancelarije se menjala od tada, a 27.12.2012. godine je reorganizovana u javno preduze e koje osniva opština, a obavlja poslove kancelarije za mlade i omladinskog kluba. Tokom 5 godina postojanja Kancelarije za mlade, organizovani su i sprovedeni razli iti programi rada sa mladima u saradnji sa lokalnim nevladinim organizacijama, od pojedina nih akcija (npr. ukrašavanje javnih prostora), sajmovi zapošljavanja i omladinskih ideja, susreta KZM, te razli itih programa obuke (npr. aktivno traženje posla).

U toku poslednje godine rada, KZM je bila fokusirana na promociju volonterizma, aktivizma i kvalitetnog provo enja slobodnog vremena mlađih. Od svih sprovedenih aktivnosti, volonterski kamp u okviru proslave Velike Gospojine 2013, je bio najzapaženiji i najviše je motivisao mlađe da se uklju e i aktiviraju. Tako e, mlađi su pokazali zna ajno interesovanje kada je u pitanju aktivizam, kroz niz edukativnih sesija na temu pisanja projekata, udruživanja i gra anskog aktivizma. U poslednjem kvartalu 2013 su sprovo eni programi filmskih projekcija u saradnji sa Domom Kulture, a prikazivani su filmovi iz nema ke i francuske kinematografije. U toku ove godine, u aktivnosti Kancelarije za mlade je direktno bilo uklju eno oko 400 mlađih ljudi.

Na nivou opštine prvi Savet za mlade je osnovan 2008.godine, koji je reorganizivan zajedno sa KZM u ponovo osnovan 22.11.2012. godine. Uloga Saveta je da osigura sprovo enje programa iz oblasti rada sa mladima i omogu ava intersektorsku saradnju.

1.4.2.1. Proces izrade LAP za mlađe opštine Novi Be ej za period od 2014. – 2020.godine

Rad na izradi LAP za mlađe 2014. – 2020. godine je iniciran od strane Kancelarije za mlade i Kancelarije za lokalni ekonomski razvoj (LER) pri opštini Novi Be ej, a zapo et je oktobra 2013. godine. Priprema i osmišljavanja procesa izrade LAP je bila ena od strane KZM a uz podršku stru njakinja ispred LER kancelarije i uz aktivno u estvovanje grupe mlađih koji su stali korisnici KZM. Tokom nekoliko radnih sastanaka, ova grupa je utvrdila oblasti kojima e se baviti novi LAP, dinamiku rada putem radnih grupa, osmisnila aktivnosti radi uklju ivanja što ve eg broja mlađih i predstavnika relevantnih institucija.

Revizija postoje eg LAP za mlađe koji pokriva period 2008. – 2013. godine i izrada novog je sprovedena kroz 5 radnih grupa koje su za temu imale oblast omladinske politike, kao i 2 radne grupe u naseljenim mestima koje su razmatrale celokupan dokument. Ove radne grupe su održane tokom novembra i decembra, a okupile su 66 ljudi uklju uju i mlađe i predstavnike relevantnih institucija i organizacija. LAP za mlađe koji pokriva period od 2008. – 2013. je poslužio kao osnova za utvr ivanje stanja u relevantnim segmentima društva.

Osnovno odstupanje od prvobitnog LAP je uvo enje nove oblasti *Mobilnost mlađih* koja do sada nije postojala, kao i izbacivanje oblasti *Ekologija*.

Teme radnih grupa su:

1. Mobilnost mladih
2. Zdravlje i sport mladih
3. Aktivizam, volonterizam i slobodno vreme
4. Zapošljavanje, obrazovanje, i socijalna zaštita mladih
5. Kultura, informisanost i bezbednost mladih.

Radne grupe koje su se bavile celokupnim tekstrom LAP održane su u naseljenim mestima Novo Miloševo i Bočar, nakon što su održane tematske radne grupe. Mladi i relevantni predstavnici uz mesta Kumane su uzeli učešće i procesu tokom perioda javne rasprave LAP dokumenta.

Nakon održanih radnih grupa i prikupljenih podataka, stekao se opšti utisak velikog razvoja u segmentu omladinske politike na teritoriji opštine Novi Bečej. U poređenju sa prethodnim procesom izrade LAP, mladi i ostali predstavnici su bili upoznati sa osnovnim pojmovima, svrhom i zadacima sadržanim u LAP, iskazali su visok stepen motivacije za učešće u samom procesu izrade, kao i u procesu implementacije. Ono što treba istaći je da ovom mestu jeste visok stepen otvorenosti institucija ka potrebama i idejama mladih, tj. institucije prepoznaju mlade kao partnere u kreiranju i sprovodenju programa iz svoje nadležnosti. Nažalost, mladi su konstatovali visok stepen apatije i neinformisanosti kod svojih vršnjaka, ali i odlučujući da je to jedan od problema koji novi LAP treba da razradi putem osmišljavanja konkretnih programa i akcija sa ciljem podsticanja aktivizma kod mladih, a u kom oni kao aktivni mladi mogu dobiti toga da učine.

Koordinacioni tim:

Kancelarija za mlađe opštine Novi Bečej	„EVENT“ Agencija za konsalting
Dejan Vučetaš	Cecilija Dujin
Dragan Martinović	Isidora Isakov

Spisak učesnika i učesnica u pripremnoj radnoj grupi KZM:

Ivana Dragić	Marija Lazić
Igor Hajdučić	Igor Njagrin
Davor Njagrin	Robert Zolnai
Ivana Avramović	Vuk Baraćević
Nađa Molnar	Dejan Josimović
Ana Maria Bito	Marina Tasin

Spisak učesnika i učesnica tematskih radnih grupa:

Marija Lazić	Nataša Molnar	Uroš Lazić
orke Pejin	Dragana Lalović	Ivana Dragić
Dario Tenžera	Ervin Letonai	Andrija Stojšin
prof. Biljana Banjac	Veljko Cvjetan	Slavica Jelicki
Aleksandra Stefanović	Sara Josimović	Selena Pandurović
Ivana Avramović	Vanja Lazić	Marina Veselinović
Silvija Fabijan	Igor Njagrin	Tamara Vuksanović
Davor Njagrin	Robert Zolnai	Nemanja Pecarski
Ana Maria Glavaški	Sara Salzberg	Danilo Callai
Ksenija Barbul	Dunja Bulić	dr. Mirna Kuzman (dom zdravlja NB)
Dragana Marić	Maja Vidaković (OŠ. Josif Marinković)	Jelena Ignjatović Mungan (oš. Miloje Čiplić),
Novica Blažin (dir. Doma Kulture)	Vladimir Galetin (sportski savez NB)	Jovan Stanković (dir. srednje škole)
Kristijan Lukic (UG „Omladinski klub Novi Beograd“)	Agneš Šukić (dir. narodne biblioteke)	

Spisak učesnika i učesnica radnih grupa održanih u naseljenim mestima:

Radna grupa Bočac:

Sanja Latinović	Beti Dobroka
Marko Stojisavljević	Bojana Tatić
Nikolija Kovačević	Igor Mungan (predsednik MZ)

Radna grupa Novo Miloševo:

Milan Felbab	Nevena Vlahović	Dijana Rakić
Danijela Radnović	Ivana Nikolin	Tamara Bajin
Nemanja Milićević	Marko Golušin	Marina Arsenović
Nenad Bajin	Darko Rakić	Tamara Dimitrijević
Nikola Grujić	Vladimir Golušin (profesor)	Aleksandra Šurić (predsednica MZ)

1.5. Definisanje problema po oblastima koje obuhvata LAP opštine Novi Beograd

1.5.1. Zdravlje mladih

Zdravlje mladih podrazumeva osnovnu brigu i zaštitu zdravlja mladih, prevenciju i informisanje, te obrazovanje i podršku u usvajanju životnih veština i izgradnji zdravih stilova života. U toku radne grupe, u esnici/e su razmatrali probleme iz ove oblasti poput: upoznatost sa osnovama u brizi o sopstvenom zdravlju, pravilnoj ishrani, reproduktivno zdravlje, mentalno zdravlje, bolesti zavisnosti, te uslugama koje su dostupne mladima u okviru javnog zdravstvenog sistema.

Identifikovani problemi su:

Neinformisanost i nezainteresovanost mladih: zaključeno je da mladih nesvesna važnosti zdravlja, imaju nizak stepen motivacije da se aktivno bave svojim zdravljem, te nemaju razvijenu naviku aktivnog traženja informacija kada se na pred zdravstvenom nedoumicom ili u problemu. Kao specifičan problem je identifikovan ose aje sramote, tj. mladi oseaju da je sramota imati potrebu za određenim informacijama, pitati ili ak si priznati da bolest ili tegobe postoje, posebno kada je u pitanju reproduktivno ili mentalno zdravlje. Tako je, identifikovano je da su roditelji nedovoljno uključeni u brigu o zdravlju svoje dece, te da ne podstiču i ne podržavaju decu da brinu o sopstvenom zdravlju.

Nepoznavanje i nebriga u okviru specifičnih zdravstvenih oblasti: identifikovano je da su mladi slabo upoznati sa specifičnim aspektima zdravlja poput reproduktivnog zdravlja, mentalnog zdravlja i pravilne ishrane. Pored neinformisanosti, mladi nisu upoznati sa postojećim uslugama i aktivnostima na lokalnu, programima obrazovanja ili savetovališta.

Bolesti zavisnosti – alkoholizam, pušenje i narkomanija: mladi su istakli da je zloupotreba alkohola veliki problem među njihovim vršnjacima, da se takvo ponašanje podstiče i da posledice doprinose drugim problemima (npr. nasilno ponašanje, apatija i sl.). Tako je, istakli su veliku rasprostranjenost pušenja među mladima, te rekreativnu (zlo)upotrebu droga i sličnih opojnih supstanci. Konkretni problemi su nepoznavanje štetnih posledica ovakvih navika na sveopštete zdravlje i kvalitet života, neadekvatni programi informisanja, kao i popularizacija ovakvog ponašanja od strane društva, medija i vršnjaka.

Usluge doma zdravlja: mladi nisu upoznati sa svim uslugama koje su namenjene njima, kao ni mogunostima za komunikaciju sa domom zdravlja u vezi prilagođavanja trenutnih ili uspostavljanja novih usluga. Vrlo bitan problem kada je fokus na leđenu, predstavljaju birokratske procedure i prezauzetost lekara, radno vreme, te nepostojanje nekih usluga u opštini i naseljenim mestima (npr. specijalisti ki pregledi, zubari i sl.)

1.5.2. Obrazovanje mladih

Obrazovanje spada u jedno od osnovnih ljudskih prava i u mnogome može da unapredi, odnosno ograniči, kvalitet života kao i sveopšti potencijal osobe. Mladi su posebno ranjivi kada je obrazovanje u pitanju, sa obzirom da je detinjstvo i mladost najviše zaokupljeno upravo procesom u enja i razvoja. Vode i se principom doživotnog i holističkog pristupa, obrazovanje se posmatra kao formalno, neformalno i informalno. Dodatno, sa razvojem informatičkih tehnologija i dostupnosti interneta, sve eše priamo i o elektronskom obrazovanju, koje se prožima kroz sva tri tipa obrazovanja.

Formalno obrazovanje ini obrazovni sistem koji se kod nas sastoji od predškolskog, osnovnoškolskog, srednješkolskog i visokog programa obrazovanja, koji pri tom vode ka sticanju nacionalno prepoznatih kvalifikacija i diploma.

Neformalno u enje podrazumeva kratke ili relativno kontinuirane programe u enja koji upotpunjaju formalno obrazovanje, a organizovani su tako da imaju definisane ciljeve, rezultate, programe i vode ka sticanju sertifikata ili diploma. Ove diplome nisu deo nacionalnog sistema kvalifikacija i zvanja, a mogu da ih izdaju različita pravna lica (škole, fakulteti, institucije za obrazovanje odraslih, škole jezika, kompjutera, nevladine organizacije, firme i sl.).

Informalno u enje podrazumeva bilo koji drugi vid usvajanja informacija, sticanja veština, te profesionalni i li ni razvoj. To uključuje informisanje putem medija (TV, novine, internet), knjiga, društvenih kontakata, sportskih aktivnosti, ili pak učestvovanje i posećivanje događaja iz umetnosti i kulture.

Identifikovani problemi:

Formalno obrazovanje: zakључak je da obrazovni proces uopšteno ima jako nisku važnost u životu mladih, pa i njihovih roditelja, a opšta loša društvena situacija (ekonomski i socijalni) utiče i na slabu motivaciju nastavnog koga kadra. Konkretni problemi su zastarele metode u predavanju i prenosu gradiva, neprilagođenost gradiva potrebama života i tržištu rada (zastareli i/ili nepotrebni obrazovni profili, nedostatak praktične nastave, nedostatak ili neadekvatnost pomagala u nastavi), te nepostojanje ili vrlo mala ponuda vannastavnih aktivnosti (sekcije, sport i sl.). Takođe, poseban aspekt je neinformisanost o mogućnostima početka studija kurseva putem interneta koji su obezbeđeni od strane različitih obrazovnih institucija, a mogu da budu i besplatni.

Dostupnost finansijskih sredstava: generalno loša finansijska situacija u državi, pa samim tim i u lokalnu, utiče na vrlo smanjenu koliku finansijskih sredstava dostupnih obrazovnim institucijama i u enicima/ama i studentima/kinjama. Nedovoljno finansijskih sredstava pogotovo negativan uticaj ima na kvalitet obrazovnog iskustva (kako organizovanje nastavnih aktivnosti, tako i vannastavnih), kao i na odluke o nastavku školovanja (da li će nastaviti sa školovanjem posle osnovne, tj. srednje škole, kao i izbor škole koji se ešte vrši na osnovu cene karte za prevoz ili cene dodatne opreme koju u enici/e i studenti/kinje treba sami da obezbede). Posebnost u ovom segmentu se tiče nespremnosti škola za obezbeđivanje dodatnih finansijskih sredstava putem projekata i saradnje sa školama i institucijama kako u zemlji, tako i u svetu.

Neformalno u enje: za ovaj oblik u enja je tako e karakteristi na nazainteresovanost mladih usled slabog vrednovanja u enja u društvu, zatim nepoznavanje prednosti koja se sti e usled u eš a u ovim programima, kao i slaba i periodi na ponuda programa neformalnog u enja, te neupoznatost sa dostupnim razli itim kursevima putem interneta.

Povezanost sa tržištem rada i karijerno savetovanje: kao vrlo bitan problem mladi su istakli nedostatak programa karijernog savetovanja i nedovoljno poznavanje odre enih profesija, a radi odabira nastavka školovanja i profesije.

1.5.3. Zapošljavanje mlađih

Zapošljavanje mlađih podrazumeva aktivnosti traženja posla, započinjanje radnog odnosa, kao i samozapošljavanje. Tako je, u ovom segmentu se posmatra i zapošljivost mlađih, odnosno posedovanje dodatnih veština koje omogućavaju uspešno i efikasno traženje posla, tj. započinjanje radnog odnosa.

U skladu sa generalnim zaključkom, mlađi pokazuju nizak stepen zainteresovanosti i motivacije, odnosno samoinicijative u oblasti zasplošljavanja. Sa druge strane, uzimajući u obzir uslove na tržištu rada, postoji znatan velik broj zanimanja koji podrazumevaju interdisciplinarni pristup i odska u od standardne kategorizacije zanimanja što dodatno otežava zapošljavanje mlađih.

Identifikovani problemi:

Zapošljivost mlađih i započinjanje radnog odnosa: mlađi imaju nerealnu sliku o tržištu rada, očekuju da će posao nešto što neko treba njima da obezbedi, da im da, te funkcionišu u rigidnom sistemu zanimanja, nedovoljno su upoznati sa mogućnostima samozapošljavanja, kao i slabo poznavanje načina traženja posla.

Međusektorska saradnja i karijerno vojenje i savetovanje: slaba i neadekvatna saradnja nacionalne službe za zapošljavanje, obrazovnih institucija i privrednog sektora (nema koordinisanog delovanja, planiranja, kao ni razmene informacija), ne postojanje adekvatnih programa karijernog vojenja i savetovanja i kontekstu povezivanja srednjeg obrazovanja i dodatnog iskustva sa svrhom traženja posla ili kreiranja zaposlenja. Tako je, esto je zanemarivan uticaj civilnog sektora, te su ove organizacije preopoznate uglavnom kao nosioci aktivnosti a reći kao partneri u planiranju i odlučivanju.

1.5.4. Socijalna politika i zaštita mladih

Oblast socijalne politike i zaštite mladih je šarenolika i prestavlja javnu politiku iji je osnovni cilj da obezbedi ekonomski održiv, a istovremeno socijalno prihvatljiv, nivo zaštite od raznih vidova društvenih i individualnih štetnih efekata na sve lbove/ice društva i da na taj način promoviše jednakost, društvenu koheziju i uključivanje. Socijalna politika se vodi principom pozitivne diskriminacije i u svom fokusu ima onaj deo stanovništva koji je zaista pogoden i koji se nalazi u stanju socijalne potrebe. Kada posmatramo mlade kao specifičan deo stanovništva, vidimo da tu spadaju mlađi koji su ugroženi ili se nalaze u lošijem položaju u odnosu na svoje vršnjake, a iz različitih razloga: mentalni problemi i poremećaji u razvoju, fizikalni invaliditet, loša ekonomska situacija, geografska udaljenost ili uslovljenost, ili pak pripadnost nekoj od grupa koja je u društvu posebno diskriminisana (etnička pripadnost, nacionalna, religijska, i dr.).

Identifikovani problemi:

Spremnost institucija i organizacija za saradnju: usled ne pojavljivanja predstavnika relevantnih institucija, niti pokazivanje zainteresovanosti njihovih predstavnika za radne grupe u toku revizije LAP, možemo da zaključimo da mlađi kao specifična kategorija nisu trenutno u fokusu institucija i organizacija, odnosno ne vide ih kao partnera u kreiranju politike i programa socijalne zaštite. Na osnovu postojećih dostupnih dokumentacija, možemo da zaključimo da institucije i organizacije planiraju, kreiraju i sprovode programe koji u fokusu imaju mlađe u riziku.

Mlađu u riziku: mlađi koji su bili prisutni nisu identifikovali specifične probleme koji bi se razmatrali socijalnom politikom ili programima socijalne zaštite, što ukazuje na mogućnost socijalne isključenosti mlađih u riziku, te ne saradnje ostalih mlađih sa ovom grupom mlađih.

1.5.5. Kultura i slobodno vreme mladih

Kultura mladih je jedan od osnovnih elementata identiteta mladih i posebno važno podru je njihove komunikacije, stila života, te i samog razvoja. To je prostor u kom mlađi kriti ki preispituju tradicionalne kulturne obrasce i nasle e, stvaraju i nove obrasce i prostor za udruživanje i delovanje. Kultura se posmatra iz dva fokusa: stvaralaštvo i konzumiranje.

Slobodno vreme je period vremena u toku dana koji ostaje nakon završetka redovnih obaveza (u enje, posao, ishrana, li na higijena i higijena prostora, i sl.) Mlađi sami identifikuju mogu nosti i kreiraju aktivnosti kojima ispunjavaju ovo vreme, a to mogu biti: sportske aktivnosti, druženje, neformalno obrazovanje, stvaralaštvo, aktivizam, volontiranje i sl. Uopšteno, kada pri amo o slobodnom vremenu mladih, razlikujemo aktivnosti koje imaju konstruktivne posledice i podižu kvalitet i zadovoljstvo života mladih; odnosno destruktivne posledice koje ograni avaju potencijal mladih, narušavaju njihovo zdravlje, pa samim tim i kvalitet i zadovoljstvo životom.

Identifikovani problemi:

Komunikacija mladih sa institucijama kulture: neizgra eni kanali komunikacije, neinformisani mlađi o programima koji se nude u okviru institucija, kao i o mogu nostima uklju enja u kreiranje programa; sa druge strane institucije nedovoljno promovišu mogu nosti i programe koji su namenjeni mlađima. Poseban problem predstavlja rad institucija kulture u naseljenim mestima koji je minimalan, sporadi an i esto ne nudi sadržaje prilago ene mlađima.

Rad institucija kulture: programi za mlađe se slabo kreiraju jer institucije nisu upoznate sa interesima mlađih, niti imaju proaktivni pristup u identifikovanju potreba i interesa mlađih. Sa druge strane, iako infrastruktura za kulturu postoji, ona je esto neadekvatna i nefunkcionalna, izolacija je loša, te su troškovi grejanja orgomni, a sama konstrukcija prostora esto onemogu ava neke modernije oblike kulturnog stvaralaštva.

Odnos mlađih prema kulturi: mlađi su ve inom nezainteresovani za programe kulture, pogotovo je to primetno u toku zime, nemaju razvijene navike u oblasti stvaralaštva kao ni u oblasti konzumiranja kulturnih oblika.

Slobodno vreme mlađih: kao što je spomenuto, mlađi su uglavnom veoma apati ni i intertni kada je u pitanju njihovo samoinicijativno angažovanje, nemaju podršku iz sredine (vršnjaci, roditelji, šira društvena zajednica), više se doživljavaju kao konzumenti nego kao stvaraoci. Drugi deo problema je nepostojanje ili neadekvatni prostori koji su namenjeni druženju mlađih, a ovo je posebno zna ajno kada su u pitanju naseljena mesta (npr. ili su prostori namenjeni mlađima zapušteni, nema ih, ili su ugroženi usled visoke konzumacije alkohola i cigareta, te je fokus samo na no nom životu).

1.5.6. Sport mladih

Sportom se podrazumevaju organizovane fizičke aktivnosti sa ciljem profesionalnog, ili rekreativnog bavljenja sportom. Pored organizovanih programa, podrazumeva postojanje infrastrukture i kvalifikovanih pojedinaca, kako bi se programi mogli sprovoditi. Kada se sport posmatra iz perspektive mladih, pored profesionalnog i rekreativnog, govorimo i o školskom sportu.

Identifikovani problemi:

Mogunost i podsticaji za bavljenje nekim sportom: školski sport nije razvijen, što za posledicu ima ne razvijanje navika bavljenja sportom i slabu upoznatost sa mogućnostima u okviru sportskog angažovanja, zatim sporadična popularnost određenih sportskih disciplina (kao posledica uspeha nekog nacionalnog tima ili pojedinca – košarka, tenis i sl.) i nekontinuirana dostupnost određenih sportskih aktivnosti, nepostojanje adekvatnih infrastrukturnih objekata u naseljenim mestima, ne postojanje informacija o dostupnosti stručnjaka na lokalnu, ne koordinisanje između ponuda sporta u okviru škola i sportskih klubova, te usklađenost sa mogućnostima na lokalnu.

Odnos mladih ka sportu: većina mladih je nezainteresovana za bavljenje sportom, nemaju razvijene navike fizike aktivnosti, sport kao aktivnost nema važnost u njihovom sistemu vrednosti. Sa druge strane, zainteresovanost i spremnost za učeće u nekoj od sportskih aktivnostiesto zavisi od finansijske situacije mladih i njihovih porodica.

1.5.7. Bezbednost mladih

Bezbednost je jedno od osnovnih ljudskih prava, a kao takvo i osnovni preduslov za ispunjavanje drugih prava, i ostvarivanja potencijala svake mlađe osobe. Kada razmatramo bezbednost sa fokusom na mlađe, priamo o različitim oblastima bezbednosti: (1) nasilje koje može biti fizičko, psihičko, emotivno, koje se dešava u kući, školi, mestu zaposlenja, internetu, ulici ili prilikom nekog događaja; (2) delikvencija koja podrazumeva krađu i teže fizičke povrede ili oduzimanje života; i (3) bezbednost u saobraćaju kada su mlađi u ulozi onoga koji upravlja prevoznim sredstvom ili su samo u esnici u saobraćaju.

Identifikovani problemi:

Opšti problemi iz oblasti bezbednosti mlađih: mlađi nisu upoznati sa procedurama i najefikasnijim sredstvima koja im stoje na raspolaaganju kada se nađu u situacijama ugrožene bezbednosti, postoji veliko nepoverenje ka javnim službama zaduženim za bezbednost, te se mlađi pre odlučuju da situacije rešavaju sami. Mlađi su ukazali na problem lokalno organizovanog rada bezbednosnih službi i relevantnih inspekcija koje nisu spremne da idu na teren po pozivu, kada je u pitanju prodaja alkohola maloletnicima, kao i to da je alkohola u kafi ima, te rad kafića i sličnih prostora izvan zakonski propisanog radnog vremena.

Prevencija nasilja i drugog ponašanja koje ugrožava bezbednost mlađih: mlađi su slabo upoznati sa svojim pravima i obavezima, kao i dostupnim servisima kada je sigurnost mlađih u pitanju, slabo prepoznaju druge oblike nasilja osim fizičkog, a nesvesni su mera zaštite koje mogu da koriste kako bi zaštitili sebe ili druge. Ovo je posebno prisutno pri nasilju na internetu, emotivnom i psihičkom zlostavljanju.

Specifični problemi iz oblasti bezbednosti mlađih: pojedini mlađi su iskazali prisutno fizičko nasilje između mlađih iz različitih naselja (npr. Novo Miloševo protiv Bocara i obrnuto), kao i nasilje između različitih generacija u diskotekama.

1.5.8. Aktivizam i informisanje mladih

Aktivizam, odnosno aktivno uključivanje mladih u procese odlučivanja je oblast koja u Republici Srbiji dobija na važnosti zajedno sa razvojem politika za mlađe i oblasti omladinskog rada. Aktivno uključivanje mladih omogućava izgradnju društva i društvenih sistema koji odgovaraju potrebama mladih, a sa druge strane pružaju mogućnost mladima da postepeno stižu u veštine i znanja koji su im neophodni za preuzimanje građanskih odgovornosti nakon sticanja punoletstva. Aktivno uključivanje mladih podrazumeva učešće u radu obrazovnih institucija, u radu lokalnih samouprava, u radu omladinskih sekcija političkih stranaka, u radu organizacija za mlađe, i delovanje kroz udruživanje u omladinske organizacije. Najčešće je aktivno uključivanje mladih regulisano volonterskim radom, te i volonterizam ima jak uticaj na aktivizam mladih. Pored volonterizma u vidu angažovanja u oblastima koje direktno doprinose mladima, volonterizam podrazumeva uključivanje mladih u druge sektore radi ostvarivanja dobrobiti za druge grupe stanovništva (deca, stari, ugroženi).

Informisanost mladih je ključan segment, sa obzirom da je tek nakon sagledavanja svih relevantnih informacija mlada osoba u mogućnosti da doneše kvalitetnu odluku. Informacije koje su mladima potrebne su širokog spektra po evazi od zdravlja i obrazovanja, hobija ili sličnih aktivnosti, do puke razmene ideja i podsticanja kreativnosti. Pored neophodnosti samih informacija, u ovom segmentu se sagledava i medij koji se koristi sa širenje informacija (plakati, brošure, reklame, TV i radio emisije...) kao i oblik u kom se ta informacija dostavlja (tekst, video zapis, razgovor, predavanje...). Tako je, kada je informisanost mladih u pitanju, sve učešće prijamo o info-centrima ili savetovalištima za mlađe koji služe kao servisi za prikupljanje i distribuciju informacija od značaja za mlađe.

Identifikovani problemi:

Uključenost aka u proces donošenja odluka u formalno obrazovnom sistemu: mladi su identifikovali nizak stepen poznavanja svojih prava unutar obrazovnog sistema, mogućnosti koje nudi parlament, kako za mlađe u obrazovanju i planiranje aktivnosti, tako i za uticanje na rad obrazovnih institucija. Pored toga, identifikovali su i nizak kvalitet komunikacije sa administrativnim i nastavnim osobljem, kao i slabu učestalost istog.

Uključenost u rad lokalnih samouprava, omladinske sekcije političkih stranaka, kao i organizacije mladih i za mlađe: mladi prisutni u radnim grupama nisu istakli zainteresovanost za uključenost u rad lokalne samouprave ili omladinskih sekcija političkih partija, te nisu svesni važnosti učestvovanja u takvim aktivnostima, kao ni dobrobiti koja proizilazi iz takvog angažovanja kako za njih, ostale mlađe tako i za društvo uopšte. Sa druge strane, mladi su relativno slabo upoznati sa aktivnostima koje sprovodi KZM, te mogućnostima uključivanja i kreiranja programa unutar KZM, zatim dostupnost nevladinih organizacija mladih i za mlađe, njihovih programa i mogućnosti uključivanja.

Volunterizam mladih: mladi su slabo upoznati sa pojmom volontiranja, i dobrobiti takvog angažovanja, kako li ne tako i za zajednicu, zatim oni koji su zainteresovani isti u slabu upoznatost sa mogućnostima volontiranja kao i nepoznavanje pretrage

volonterskih angažmana, identifikovali su ne postojanje volonterskog servisa koji bi u mnogome podstakao volonterizam. Sa druge strane pojedine institucije nisu otvorene ili ne prepoznaju volonterski angažman kao značaj za njihov rad, dok su pojedine institucije spremne na angažovanje volontera ali ne poznaju samu tematiku volonterizma.

Informisanost mladih: informisanost mladih se provlačilo kao problem u svim oblastima LAP, većina mladih je neinformisana po pitanjima koja su im relevantna, zauzimaju vrlo inertan stav, a ukoliko bi i želeli da se informišu ne znaju gde bi mogli da dobiju informacije koje im trebaju.

1.5.9. Mobilnost mladih

Mobilnost mladih se može definisati kao pokretljivost na lokalnom, nacionalnom i internacionalnom nivou, sa različitim ciljevima (turistički, kulturni, obrazovni i sl.). Kada se govori o značaju mobilnosti mladih, najčešće je istaćena uloga u podsticanju aktivnog uključivanja mladih u društvo, kao i interkulturalnom učenju mladih, odnosno razbijanju predrasuda i stereotipa, te borbi protiv negativnih društvenih fenomena poput rasizma i ksenofobije. Ne treba zaboraviti ni značajnu ulogu naročito obrazovne mobilnosti, koja kroz formalno, neformalno i informalno obrazovanje doprinosi sticanju znanja i veština mladih i na taj način povećava mogućnost njihovog zapošljavanja.

Identifikovani problemi:

Rad relevantnih institucija i organizacija: mladi nemaju poverenja u rad turističkih organizacija, kao ni u inspekcije koje proveravaju kvalitet njihovog rada, nemaju osećaj da postoji efikasan sistem zaštite pri putovanjima

Administrativne procedure i ostale informacije: nerazumljive procedure dobijanja potrebne dokumentacije (lična dokumentacija, vize, osiguranje, kupovina karata preko interneta, odabir i rezervacija smeštaja putem interneta), neinformisanost o mestu/zemlji odredišta, nepoznavanje i nekoristeњe stranih jezika.

Odnos prema putovanjima: mladi su relativno nezainteresovani za putovanja (bilo turistički ili radi učenja), to im deluje kao nešto nemoguće i jako skupo, pri tom su nesvesni važnosti putovanja i dobrobiti koje ona ima za njihov životni i profesionalni razvoj, ne poznavanje druge njihove kulture i nespremnost da upoznaju druga njihova kulturno-istorijske obrazce i tradicije, osećaj ugroženosti sopstvenog identiteta usled izloženosti drugim kulturnim skupinama. Tako je, usled slabe informisanosti, mladi ne znaju za mogućnosti kreiranja programa putovanja, nisu upoznati sa načinom pribavljanja finansijskih sredstava kao ni sa postojećim programima koji pružaju finansijsku podršku mladima u putovanjima. Sa druge strane, roditelji često ne podržavaju decu u njihovim namjerama da putuju iz razloga brige za bezbednost i prezaštitu učenja dece.

II Deo: Akcioni plan po oblastima

2.1. Zdravlje mladih

Ciljevi	Mere - aktivnosti	Indikatori	Vremenski okvir	Nosioci aktivnosti	Monitoring
Zdravlje mladih					
1. 1 Povećanje stepena aktivne brige o zdravlju kod mladih ljudi	1.1.1 Uspostaviti platformu za saradnju pružaoca zdravstvenih usluga za mlade u opštini Novi Beograd	broj uključenih institucija/organizacija broj uključenih predstavnika institucija/organizacija	januar 2014. – decembar 2015.	KZM u saradnji sa Domom zdravlja, apotekama, i ostalim relevantnim institucijama i organizacijama	KZM Opština Novi Beograd
	1.1.2 Kreiranje i sprovođenje programa o važnosti zdravlja i preventivnoj zdravstvenoj negi prilagođeni mladima (na teme mentalno zdravlje, pravilna ishrana i reproduktivno zdravlje)	broj uključenih institucija/organizacija broj različitih oblika programa (trening, info sesije, savetovanje i sl.) broj zajednički sprovedenih programa broj zajednički sprovedenih akcija broj uključenih mladih procenat uključenih mladih iz naseljenih mesta u odnosu na sveukupno uključene mlade	septembar 2014. – decembar 2020.	KZM u saradnji sa Domom zdravlja, apotekama, i ostalim relevantnim institucijama i organizacijama	KZM Opština Novi Beograd
	1.1.3 Kreiranje i sprovođenje preventivnih programa o bolestima zavisnosti	broj uključenih institucija/organizacija broj različitih oblika programa (trening, info sesije, savetovanje i sl.) broj zajednički sprovedenih programa broj zajednički sprovedenih akcija	septembar 2014. – decembar 2020.	KZM u saradnji sa Domom zdravlja, apotekama, i ostalim relevantnim institucijama i organizacijama	KZM Opština Novi Beograd

		<p>broj uključenih mladih</p> <p>procenat mladih određene starosne grupe (14-18; 19-24; 24-30)</p> <p>procenat uključenih mladih iz naseljenih mesta u odnosu na sveukupno uključene mlade</p>			
	1. 4 Uspostavljanje tima za vršnjačku edukaciju u oblasti zdravlja mladih	<p>broj programa obuke za vršnjačke edukatore</p> <p>broj mladih koji su prošli obuku</p> <p>procenat uključenih mladih iz naseljenih mesta u odnosu na sveukupno uključene mlade</p> <p>procenat mladih određene starosne grupe (14-18; 19-24; 24-30) koji su prošli obuku</p> <p>broj programa koji su sprovedeni od strane vršnjačkih edukatora</p> <p>broj različitih oblika programa (trening, info sesije, savetovanje i sl.)</p> <p>stepen povećanja zainteresovanosti mladih za sopstveno zdravlje</p>	<p>septembar 2014. – decembar 2020.</p>	<p>KZM</p> <p>u saradnji sa Domom zdravlja, apotekama, i ostalim relevantnim institucijama i organizacijama</p>	<p>KZM</p> <p>Opština Novi Beograd</p>

2.2 Obrazovanje mladih

Ciljevi	Mere - aktivnosti	Indikatori	Vremenski okvir	Nosioci aktivnosti	Monitoring
Obrazovanje mladih					
2.1. Povećati značaj obrazovanja i procesa učenja za mlade	<p>2.1.1 Osavremeniti nastavne aktivnosti u školama</p> <p>2.1.1.1 Modernizovati nastavni ka pomagala</p>	<p>broj programa obuke na temu savremene metodologije nastave za nastavni ko osoblje</p> <p>broj programa obuke o upravljanju obrazovnim institucijama za administrativno osoblje</p> <p>broj učenika/ica u obukama</p> <p>procenat finansijskih sredstava koji je utrošen na kupovinu modernih nastavnih kih pomagala</p>	januar 2014. – decembar 2020.	Osnovne i srednje škole, opština Novi Beograd	KZM
	<p>2.1.2. Unaprediti vannastavne aktivnosti u školama</p> <p>2.1.2.1 uspostaviti tematske sekcije od interesa za mlade</p> <p>2.1.2.2 osigurati prostor i podršku za inicijative učenika/ica u školama</p> <p>2.1.2.3 osigurati kontinuirano učestvovanje u programima saradnje sa drugim školama i institucijama u zemlji i inostranstvu</p>	<p>broj vannastavnih aktivnosti</p> <p>procenat nastavnog kog osoblja koje vodi vannastavne aktivnosti</p> <p>broj učenika/ica u vannastavnim aktivnostima</p> <p>procenat vannastavnih aktivnosti koje organizuje nastavni ko osoblje</p> <p>procenat vannastavnih aktivnosti koje organizuju učenici/e</p> <p>broj programa saradnje sa drugim školama i institucijama u zemlji</p> <p>broj programa saradnje sa drugim školama i institucijama u inostranstvu</p> <p>broj mladih koji učestvuje u</p>	septembar 2015. – decembar 2020.	KZM, osnovne i srednje škole, nevladine organizacije, institucije	KZM i škole

		<p>programima saradnje sa drugim školama i institucijama (u zemlji/u inostranstvu)</p> <p>procenat mladih koji u estvaju u programima saradnje sa drugim školama i institucijama (u zemlji/u inostranstvu) a koji su iz naseljenih mesta</p>			
	<p>2.1.3 Uspostaviti programe kariernog vo enja i savetovanja</p> <p>2.1.3.1 osigurati informisanje u enika/ica o mogu nostima finansijske podrške (od opštine, pokrajine, ministarstva)</p> <p>2.1.3.2 Razviti programe uklju ivanja roditelja u procese kariernog savetovanja mladih radi osiguranja njihove podrške</p>	<p>broj sprovedenih aktivnosti iz oblasti kariernog vo enja i savetovanja</p> <p>broj razli itih programa koji su sprovedeni iz oblasti kariernog vo enja i savetovanja</p> <p>procenat nastavni kog i drugog stru nog osoblja koje je uklju eno u programe kariernog vo enja i savetovanja</p> <p>broj aka koji su u estvovali u programima kariernog vo enaj i savetovanja</p> <p>procenat programa kariernog vo enja i savetovanja koji su usmereni na roditelje</p> <p>broj roditelja koji su u estvovali u programima kariernog vo enja i savetovanja</p>	<p>septembar 2014. – decembar 2020.</p>	<p>KZM, škole , nevladine organizacije</p>	<p>KZM</p>
	<p>2.1.4 Razviti i unaprediti znanja i veštine administrativnog i nastavni kog osoblja u oblasti traženja finansijskih sredstava putem projekata i saradnje sa drugim insitutcijama</p>	<p>broj obuka na temu upravljanja projektima i traženje finansijskih sredstava</p> <p>broj zaposlenih koji su prošli obuku</p> <p>procenat nastavni kog osoblja koji je u estvovao u programima obuke</p>	<p>Jun 2014. – decembar 2020.</p>	<p>KZM, nevladine organizacije, KLER</p>	<p>KZM</p>

	2.1.4.1 sprove enje obuke iz upravljanja projektima	broj predatih projekata broj projekata koji su ostvarili finansijsku podršku broj realizovanih projekata			
	2.1.5 Promovisati znanstveni i dobrobit neformalnog obrazovanja	broj promotivnih kampanja broj različitih pristupa u kampanji broj mladih koji su učestvovali kao organizatori kampanja broj mladih koji su informisani putem kampanja	jun 2014-decembar 2020	KZM,nevladine organizacije	KZM
	2.1.6 Razviti programe neformalnog obrazovanja za mlade (jezici, pravilna ishrana, interkulturalnost i sl.)	broj programa NFO koji se nudi na lokalnu procenat programa NFO koje sprovode organizacije mladih i za mlade broj različitih vrsta programa koji se nude broj mladih koji učestvuju u programima NFO procenat mladih koji učestvuju u programima NFO a dolaze iz naseljenih mesta	jun 2014-decembar 2020	KZM,nevladine organizacije,institucije	KZM
	2.1.7 Podsticati informalno učenje kod mladih (debate, info sesije, askaonice, italanski klub i sl.)	broj održanih programa IFO broj mladih koji su učestvovali u programima IFO procenat programa IFO koji su organizovali mladi procenat mladih koji su uključeni kao organizatori IFO programa a da žive u	jun 2014-decembar 2020	KZM,nevladine organizacije, škole	KZM

		naseljenim mestima procenat mladih koji su u estvovali u programima IFO a da žive u naseljenim mestima			
--	--	---	--	--	--

2.3 Zapošljavanje mladih

Ciljevi	Mere - aktivnosti	Indikatori	Vremenski okvir	Nosioci aktivnosti	Monitoring
Zapošljavanje mladih					
3.1 Povećati procenat mladih koji su u radnom odnosu	3.1.1 Kreiranje i sprovođenje programa za aktivno traženje posla 3.1.1.1 informisanje mladih o dostupnim programima dokfakalifikacije, prekvalifikacije i samozapošljavanja	broj obuka mladih za aktivno traženje posla broj mladih koji su prošli obuke za aktivno traženje posla procenat mladih koji su prošli obuke a žive u naseljenim mestima	mart 2014-decembar 2020	KZM i Nacionalna služba za zapošljavanje, škole, nevladine organizacije	KZM
	3.1.2 Kreiranje i sprovođenje programa za informisanje i obuku mladih radi samozapošljavanja (omladinsko preduzetništvo)	broj obuka na temu omladinskog preduzetništva broj mladih koji su prošli obuku procenat mladih koji su prošli obuku a žive u naseljenim mestima broj mladih koji su osnovali svoje preduzetne firme procenat preduzetnih firmi koje su osnovali i vode mlađi, a uspešno posluju duže od 3 godine	septembar 2014-decembar 2020	KZM, NSZZ, nevladine organizacije	KZM
	3.1.3 Uspostavljanje platforme za saradnju između NSZ, obrazovnih institucija, privrednika i mlađi 3.1.3.1 Uspostavljena kontinuirana saradnja između NSZ, obrazovnih institucija i privrednika	broj sastanaka na kojima su prisustvovali predstavnici svih 3 sektora broj predstavnika 3 sektora koji učestvuju u sastancima broj programa usmerenih ka mlađima broj mladih koji su učestvovali u programima	mart 2014-mart 2020	KZM, NSZZ, škole, KLER, privredni subjekti, nevladine organizacije	KZM

	3.1.3.2 Uspostavljeni programi za saradnju sa mladima (sajam zapošljavanja, posete firmama)	procenat mladih koji su učestvovali u programima a žive u naseljenim mestima			
--	---	--	--	--	--

2.4. Socijalna politika i zaštita mladih

Ciljevi	Mere - aktivnosti	Indikatori	Vremenski okvir	Nosioci aktivnosti	Monitoring
Socijalna politika i zaštita mladih					
4.1 Povećati svesti o problemima, potrebama i podršci mladima u riziku	4.1.1 Kreirati i sprovesti programe javnog zagovaranja na temu potreba mladih u riziku 4.1.1.1 Sprovesti kampanje koje ciljaju predstavnike institucija 4.1.1.2 Sprovesti kampanje koje ciljaju druge mlade	broj sprovedenih programa javnog zagovaranja procenat programa javnog zagovaranja usmerenih ka predstvincima institucija procenat programa javnog zagovaranja usmerenih ka mladima	januar 2014. – decembar 2020.	KZM, nevladine organizacije	KZM
	4.1.2 Uspostaviti platformu za saradnju mladih, mladih u riziku i relevantnih institucija (npr. Centar za soc. rad; OCD)	broj održanih sastanaka na kojima su prisustvovali KZM, CSR i druge relevantne institucije broj uključenih institucija i OCD broj pokrenutih zajedničkih inicijativa i programa	januar 2015. – decembar 2020.	KZM, Centar za socijalni rad, institucije, nevladine organizacije	KZM
	4.1.3 Kreirati i sprovoditi programe osnaživanja mladih u riziku kroz zajednicu saradnju mladih, mladih u riziku, i relevantnih institucija	broj programa broj tema obraćenih kroz ove programe broj mladih koji su učestvovali procenat mladih koji su učestvovali, a žive u naseljenim mestima broj mladih koji su uključeni kao voditelji/organizatori ovih programa	januar 2015. – decembar 2020.	KZM, Centar za socijalni rad, institucije, nevladine organizacije	KZM

2.5. Kultura i slobodno vreme mladih

Ciljevi	Mere - aktivnosti	Indikatori	Vremenski okvir	Nosioci aktivnosti	Monitoring
Kultura i slobodno vreme mladih					
5.1 Osnaživanje mladih u preuzimanju aktivne uloge u kulturi, tj. ulogu stvaraoca i ulogu konzumenta	<p>5.1.1 Promovisanje institucija kulture i programa namenjenim mladima</p> <p>5.1.1.1 Osmišljavanje i sprovo enje promotivnih kampanja za približavanje kulture mladima</p> <p>5.1.1.2 Osmišljavanje, promocija i sprovo enje programa namenjenim mladima</p>	broj sprovedenih promotivnih kampanja broj mladih koji su u estvovali u promotivnim kampanjama broj mladih koji su informisani putem promotivnih kampanja procenat promene broja mladih koji su konzumenti programa kulture procenat programa kulture koji su namenjeni mladima	januar 2014. – decembar 2020.	Institucije kulture	KZM Opština Novi Be ej
	<p>5.1.2 Osmišljavanje, promocija i sprovo enje programa za uklju enje mladih u procese stvaranja kulturnih programa (film, pozorište, radio, biblioteka..)</p> <p>5.1.2.1 Uspostavljanje platforme za saradnju mladih sa insititucijama kulture</p> <p>5.1.2.2 Zajedni ki osmišljeni i sprovedeni programi iz kulture</p> <p>5.1.2.3 Sprovo enje evaluacije i u inkovitosti ovakvih programa kako prema maldima, tako i prema</p>	broj održanih sastanaka na kojima su u estvovale institucije kulture i mladi broj pokrenutih zajedni kih inicijativa mladih i institucija kulture broj mladih koji su u estvovali u organizaciji programa procenat mladih koji su u estvovali u organizaciju programa u odnosu na procenat odrasli broj mladih koji su bili konzumenti ovih programa procenat mladih koji su bili konzumenti ovih programa, a žive u naseljenim mestima	jun 2014. – decembar 2020	Institucije kulture u saradnji sa KZM i drugim organizacijama mladih i za mlade	KZM Opština Novi Be ej

	institucijama				
	<p>5.1.3 Uspostavljanje volonterskog omladinskog rada u institucijama kulture</p> <p>5.1.3.1 Kreiranje interne strukture koja će podržati volonterski program unutar institucije kulture</p> <p>5.1.3.2 Identifikovanje volonterskih poslova i angažovanje volontera</p> <p>5.1.3.3 Evaluacija volonterskog iskustva (i volontera i institucije)</p>	<p>procenat zaposlenih u institucijama kulture (od ukupnog broja zasposlenih) koji direktno rade sa volonterima</p> <p>broj angažovanih mladih volontera</p> <p>broj sprovedenih dužih programa volontiranaj</p> <p>broj sprovedenih kraćih programa volontiranja</p> <p>procenat angažovanih mladih volontera koji žive u naseljenim mestima</p>	<p>mart 2014. – decembar 2020.</p>	<p>Institucije kulture u saradnji sa KZM i drugim organizacijama mladih i za mlade</p>	<p>KZM Opština Novi Beograd</p>
	<p>5.1.4 Promocija omladinskog stvaralaštva (konkursi u oblasti umetničkog i kulturnog stvaralaštva, manifestacije i sl)</p>	<p>broj manifestacija namenjenih mladima</p> <p>broj mladih koji su učestvovali u organizaciji</p> <p>broj mladih koji su učestvovali kao korisnici</p> <p>broj uključenih institucija/privrednika/OCD</p>	<p>januar 2015. – decembar 2020.</p>	<p>Institucije kulture u saradnji sa KZM i drugim organizacijama mladih i za mlade</p> <p>Opština Novi Beograd privrednici</p>	<p>KZM Opština Novi Beograd</p>

2.6. Sport mladih

Ciljevi	Mere - aktivnosti	Indikatori	Vremenski okvir	Nosioci aktivnosti	Monitoring
Sport mladih					
6.1 Povećanje značajne i unapredene stanja u sportu među mladima	<p>6.1.1 Osmišljavanje i sprovođenje promotivnih aktivnosti (turniri, javni asovi, debate, konkursi itd.)</p> <p>6.1.1.1 Sprovođenje aktivnosti koje promovišu značaj sportske zaštite mladeži</p> <p>6.1.1.2 Sprovođenje aktivnosti koje promovišu potencijale na opštinskom nivou za bavljenje sportom (infrastrukturne i ljudske potencijale)</p>	broj održanih sportskih turnira broj održanih kampanja sa ciljem promocije značaj sportske zaštite mladeži broj kampanja sa ciljem promocije potencijala na lokalnu broj mladih uključenih kao organizatori broj mladih uključenih kao korisnici procenat mladih uključenih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih uključenih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima	januar 2014. – decembar 2020.	KZM, sportski savez, nevladine organizacije	KZM
	6.1.2 Osmišljavanje i sprovođenje programa koji imaju za cilj podsticanje mladih na udruživanje radi bavljenja sportom (profesionalno i rekreativno)	broj sprovedenih programa broj mladih uključenih kao organizatori broj mladih uključenih kao korisnici procenat mladih uključenih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih uključenih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima	januar 2015. – decembar 2020.	KZM, sportski savez, institucije	KZM
	6.1.2.1 Uspostavljanje neformalnih grupa mladih koje	broj neformalnih grupa mladih	januar 2015. – decembar	KZM	KZM

	<p>se bave određenom sportskom disciplinom</p>	<p>broj sportskih disciplina pokrivenim ovim grupama</p> <p>broj mladih uključenih kao organizatori</p> <p>broj mladih uključenih kao korisnici</p> <p>procenat mladih uključenih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima</p> <p>procenat mladih uključenih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima</p>	2020.	mladi	
	<p>6.1.2.2 Udruživanje mladih koji se sportom bave profesionalno, a radi bolje komunikacije ka društvu o izazovima sa kojima se suočavaju</p>	<p>broj inicijativa/grupa</p> <p>broj sportskih disciplina pokrivenim ovim grupama</p> <p>broj mladih uključenih kao organizatori</p> <p>broj mladih uključenih kao korisnici</p> <p>procenat mladih uključenih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima</p> <p>procenat mladih uključenih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima</p>	januar 2015. – decembar 2020.	mladi KZM	
	<p>6.1.2.3 Udruživanje mladih u sportske klubove sa ciljem bavljenja konkretnom sportskom disciplinom</p>	<p>broj pokrenutih sportskih klubova</p> <p>broj sportskih disciplina pokrivenim ovim klubovima</p> <p>broj mladih uključenih kao organizatori</p> <p>broj mladih uključenih kao korisnici</p> <p>procenat mladih uključenih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima</p>	januar 2015. – decembar 2020.	mladi KZM	KZM

		procenat mlađih uključenih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima			
--	--	--	--	--	--

2.7. Bezbednost mladih

Ciljevi	Mere - aktivnosti	Indikatori	Vremenski okvir	Nosioci aktivnosti	Monitoring
Bezbednost mladih					
7.1 Unapređenje stanja u polju bezbednosti mladih	<p>7.1.1 Kampanje javnog zagovaranja o značaju poštovanja zakonskih regulativa i štetnog uticaja nepoštovanja istih na bezbednost mladih (distribucija alkohola među mladima, reagovanje po pozivu, rad kafića, tute)</p> <p>7.1.1.1 Programi edukacije predstavnika relevantnih institucija i službi radi prilagođavanja radne prakse potrebama mladih</p>	broj održanih kampanja broj održanih programa obuke broj predstavnika koji su prošli obuku procenat povećanja u broju izlazaka relevantnih službi po pozivu mladih procenat povećanja podnetih prekršajnih prijava kojima se terete privredinici	januar 2014. – decembar 2020.	KZM, NVO, škole	KZM
	<p>7.1.2 Promotivne kampanje o bezbednosti mladih usmerene ka mladima</p> <p>7.1.2.1 Kampanje sa temom nasilja (fizičko, emotivno, psihičko; nasilje na internetu, školi, ulici)</p> <p>7.1.2.2 Kampanje sa temom bezbednosti u saobraćaju</p>	broj održanih promotivnih kampanja procenat kampanja koje se bave temom nasilja procenat kampanja koje se bave temom saobraćaja broj mladih uključenih kao organizatori broj mladih uključeni kao korisnici procenat mladih uključenih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih uključenih kao korisnici, a da žive u naseljenim	januar 2015. – decembar 2020.	KZM, NVO, institucije	KZM

		mestima			
	7.1.3 Osmišljavanje i sprovo enje programa obrazovanja mladih o njihovim pravima i obavezama, te postoje im mera zaštite koje postoje	<p>broj održanih programa</p> <p>broj mladih uklju enih kao organizatori</p> <p>broj mladih uklju eni kao korisnici</p> <p>procenat mladih uklju enih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima</p> <p>procenat mladih uklju enih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima</p> <p>procenat pove anja mladih koji su pozvali ili prijavili prekršaj/zlostavljanje/tu u</p>	januar 2015. – decembar 2020.	KZM, institucije,NVO	KZM
	7.1.4 Sprovo enje programa obrazovanja iz oblasti prve pomo i	<p>broj održanih programa</p> <p>broj mladih uklju enih kao organizatori</p> <p>broj mladih uklju eni kao korisnici</p> <p>procenat mladih uklju enih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima</p> <p>procenat mladih uklju enih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima</p>	januar 2015. – decembar 2020.	KZM, NVO, institucije	KZM

2.8. Aktivizam i informisanje mladih

Ciljevi	Mere - aktivnosti	Indikatori	Vremenski okvir	Nosioci aktivnosti	Monitoring
Aktivizam i informisanje mladih					
8.1 Podsticaj i unapređenje aktivizma i uključenosti mladih u lokalne procese odlučivanja, te i procese na pokrajinskom i nacionalnom nivou	8.1.1 Osmišljavanje i sprovođenje programa promocije o značaju i mogućnostima uključenja mladih u procese odlučivanja 8.1.1.1 Osmišljavanje i sprovođenje programa koji su usmereni ka mladima 8.1.1.2 Osmišljavanje i sprovođenje programa koji su usmereni na odrasle (roditelje pre svega, kao i ostale građane) i zaposlene u relevantnim institucijama	broj održanih programa procenat održanih programa koji su usmereni ka mladima procenat održanih programa koji su usmereni na odrasle broj mladih uključenih kao organizatori broj mladih uključenih kao korisnici procenat mladih uključenih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih uključenih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima	januar 2014. – decembar 2020.	KZM, NVO, škole	KZM
	8.1.2 Osmišljavanje i sprovođenje programa osnaživanja ukih parlamenta 8.1.2.1 Sprovođenje programa osnaživanja mladih koji su trenutno u ukih parlamentu 8.1.2.2 Sprovođenje programa podsticanja uključivanja mladih u rad ukih parlamenta	broj održanih programa broj mladih uključenih kao organizatori broj mladih uključenih kao korisnici procenat mladih uključenih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih uključenih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih koji su prošli obuku a ve su učanovi/ice parlamenta	septembar 2014. – decembar 2020.	KZM, NVO, škole	KZM

		procenat mladih koji su prošli obuku a nisu članovi/ice parlamenta			
	8.1.3 Osmišljavanje i sprovođenje programa obrazovanja mladih o radu organa odlučivanja na lokalnu i mogunostima njihovog uključivanja	broj održanih programa broj mladih uključenih kao organizatori broj mladih uključenih kao korisnici procenat mladih uključenih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih uključenih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima	januar 2015. – decembar 2020	KZM, KLER, NVO	KZM
	8.1.4 Osmišljavanje i sprovođenje programa obuke i podsticanja mladih na udruživanje	broj održanih programa broj mladih uključenih kao organizatori broj mladih uključenih kao korisnici procenat mladih uključenih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih uključenih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima broj inicijativa mladih broj osnovanih udruženja mladih	januar 2014. – decembar 2020.	KZM, NVO	KZM
	8.1.5 Uspostavljanje lokalnog volonterskog servisa 8.1.5.1 Identifikovanje modela i uspostavljanje administrativne procedure	broj identifikovanih modela broj registrovanih volonterskih poslova broj registrovanih volontera broj sprovedenih obuka na temu volonterskog menadžmenta	januar 2014. – decembar 2020.	KZM	KZM

	<p>8.1.5.2 Kreiranje baze volonterskih poslova i volontera</p> <p>8.1.5.3 Osmišljavanje i sprovo enje programa obuke iz volonterskog menažmenta za osobe koje e raditi sa volonterima u okviru svojih organizacija</p> <p>8.1.5.4 Osmišljavanje i sprovo enje programa obuke iz volonterizma za mlade koji e biti angažovani kao volonteri</p> <p>8.1.5.5 Evaluacija rada volonterskog servisa</p>	broj sprovedenih programa obuke za volontere broj mlađih uklju enih kao organizatori broj mlađih uklju eni kao korisnici procenat mlađih uklju enih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima procenat mlađih uklju enih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima			
	<p>8.1.6 Uspostavljanje lokalnog info centra</p> <p>8.1.6.1 Identifikovanje modela rada info centra i kreiranje lokalne strukture</p> <p>8.1.6.2 Osmišljavanje i sprovo enje programa rada info centra</p> <p>8.1.6.3 Evaluacija u inkovitosti rada info centra</p>	broj identifikovanih modela broj programa sprovedenih kroz info centar broj mlađih uklju enih kao organizatori broj mlađih uklju eni kao korisnici procenat mlađih uklju enih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima procenat mlađih uklju enih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima	jun 2015. – decembar 2020.	KZM	KZM
	8.1.7 Uspostavljanje lokalnog centra za karijerno vo enje i savetovanje	broj identifikovanih modela broj programa sprovedenih kroz centar	jun 2017. – decembar 2020.	KZM, NSZZ, skole	KZM

	<p>8.1.7.1 Identifikovanje modela rada centra za karijerno vo enje i savetovanje i kreiranje lokalne strukture</p> <p>8.1.7.2 Osmišljavanje i sprovo enje programa iz oblasti karijernog vo enja i savetovanja</p> <p>8.1.7.3 Evaluacija u inkovitosti rada centra za karijerno vo enje i savetovanje</p>	<p>broj mladih uklju enih kao organizatori broj mladih uklju eni kao korisnici procenat mladih uklju enih kao organizatori, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih uklju enih kao korisnici, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih koji su koristili usluge centra a da su stupili u radni odnos procenat mladih koji su koristili usluge centra i nastavili školovanje procenat mladih koji studiraju ili su stekli diplomu visokog obrazovanja a da su koristili usluge centra</p>			
--	---	---	--	--	--

2.9. Mobilnost mladih

Ciljevi	Mere - aktivnosti	Indikatori	Vremenski okvir	Nosioci aktivnosti	Monitoring
Mobilnost mladih					
9.1 Povećanje procenta mladih koji putuju	<p>9.1.1 Osmišljavanje i sprovođenje promotivnih kampanja o značaju putovanja i mogućnostima</p> <p>9.1.1.1 Sprovođenje kampanja na temu omladinskih razmena i putovanja kroz omladinski aktivizam</p> <p>9.1.1.2 Sprovođenje kampanja na temu putovanja radi obrazovanja ili profesionalnog usavršavanja</p> <p>9.1.1.3 Sprovođenje kampanja na temu turističkih putovanja mladih</p>	broj sprovedenih promotivnih kampanja procenat sprovedenih kampanja na temu omladinskih razmena procenat sprovedenih kampanja na temu putovanja radi obrazovanja procenat sprovedenih kampanja na temu turističkih putovanja mladih broj mladih koji su učestvovali u organizaciji kampanja procenat mladih koji su učestvovali u organizaciji kampanja, a da žive u naseljenim mestima broj mladih koji su bili informisani putem kampanja procenat mladih koji su bili informisani putem kampanja, a da žive u naseljenim mestima	januar 2014. – decembar 2020.	KZM, škole, turističke organizacije, mladi	KZM
	9.1.2 Osmišljavanje i sprovođenje programa obuke i pripreme mladih za putovanja (kako izvaditi dokumenta, osiguranje, vize, rezervacija i kupovina karata i smeštaja putem interneta i sl.)	broj održanih obuka broj mladih koji su učestvovali procenat mladih koji su učestvovali u obukama, a da žive u naseljenim mestima procenat mladih koji su učestvovali u	mart 2014. – decembar 2020.	KZM u saradnji sa relevantnim javnim službama	KZM

		<p>obukama a koji su obezbedili neophodnu dokumentaciju za putovanja</p> <p>procenat mladih koji su u estvovali u obukama a da su realizovali putovanje u periodu od 2 godine nakon obuke</p>			
	9.1.3 Osmišljavanje i sprovo enje programa o zna aju putovanja za mlade usmerenih ka roditeljima i staraocima	<p>broj sprovedenih programa</p> <p>broj roditelja koji su u estvovali u programima kao korisnici</p> <p>procenat roditelja u organizacionom timu programa</p> <p>procenat roditelja koji su u estvovali u programima a da žive u naseljenim mestima</p>	mart 2014. – decembar 2020.	KZM mladi roditelji	KZM
	9.1.4 Osmišljavanje i sprovo enje programa obuke o potencijalnim destinacijama za mlade	<p>broj sprovedenih programa</p> <p>broj mladih koji su u estvovali</p> <p>procenat mladih koji su u estvovali u obukama, a da žive u naseljenim mestima</p>	mart 2014. – decembar 2020.	KZM mladi roditelji	KZM
	<p>9.1.5 Osmišljavanje, promocija i sprovo enje programa obrazovanja na temu stranih jezika</p> <p>9.1.5.1 Promocija škola jezika usmerenih ka mladima</p> <p>9.1.5.2 Sprovo enje programa vršnja kih eduakcija na temu stranih jezika</p>	<p>broj promotivnih akcija na temu škola jezika za mlade</p> <p>broj programa u enja jezika sprovedenih u KZM</p> <p>broj mladih koji u estvaju u psrovo enju programa u enja jezika u KZM</p> <p>broj mladih koji poha aju programe u enja jezika</p> <p>broj mladih koji poha aju programe u enja jezika u KZM</p>	januar 2015. – decembar 2020.	KZM mladi škole jezika	KZM

		broj mladih koji poхају programе u enja jezika u KZM, a живе у naseljenim mestima			
--	--	---	--	--	--

III Deo – Mehanizmi održivosti sprovo enja LAP-a opštine Novi Be ej

3.1 Neophodni mehanizmi za sprovo enje, pra enje i evaluaciju LAP

LAP za mlade opštine Novi Be ej je dokument kojim opština prepoznae probleme sa kojima se suo avaju mladi ljudi na njenoj teritoriji i ukazuje na predložena rešenja i mere, a radi uspostavljanja koordinisanog me usektorskog pristupa i osmišljavanja zajedni kih aktivnosti sa ciljem rešavanja ovih problema.

LAP za mlade postaje zvani an okvir nakon što ga *Skupština opštine Novi Be ej usvoji, a zatim odlukom uspostavi neophodnu strukturu za njegovo neometano sprovo enje.*

Takva struktura podrazumeva imenovanje organa ili osobe koja e osigurati sprovo enje LAP-a (promocija LAP-a, raspisivanje konkursa za dodelu finansijskih sredstava i sl.), oni koji e pratiti sprovo enje akcija uokviru pojedina nih konkursa, zatim oni koji e raditi procenu u inkovitosti akcija koje su podržane putem konkursa, kao i samih mera propisanih LAP-om, te predlagati mere za unapre enje.

Svakako, da bi LAP bio uspešan, Skupština opštine Novi Be ej mora osigurati i u skupštinskom budžetu odvojiti finansijska sredstva za njegovo sprovo enje.

Mehanizmi koji osiguravaju uspešno sprovo enje LAP-a su pre svega:

- Kancelarija za mlade,
- Savet za mlade,
- razvijen civilni sektor (pre svega organizacije mladih i za mlade), kao i
- ostvarena i aktivna saradnja izme u relevantnih organa, institucija i organizacija na lokalnom nivou.

3.2 Na in sprovo enja LAP-a

LAP za mlade opštine Novi Be ej za period 2014. – 2020. godine se sprovodi kroz saradnju opštine i Kancelarije za mlade, koji zajedni kom odlukom i ciljano uklju uju druge relevantne osobe, institucije i organizacije.

Ovim dokumentom su definisane mera neophodne za unapre enje kvaliteta života mladih na teritoriji opštine Novi Be ej, predstavljenje kroz 9 tematskih oblasti. Predvi eno je da KZM prati sprovo enje i ostvarivanje željenih promena, uspostavlja godišnje prioritete, te radi na promociji i vidljivosti LAP na teritoriji opštine. Uz saradnju sa KZM, opština Novi Be ej e bar jednom godišnje raspisati konkurs za dodelu finansijskih sredstava putem kojeg e podržati sprovo enje projekata u okviru LAP-a.

Kao nosioci aktivnosti predvi ene LAP-om identifikovani su, pored KZM, organizacije mladih i za mlade, kao i druge relevantne nevladine organizacije, zatim institucije iz sektora obrazovanja, zdravstva, kulture, sporta, socijalne zaštite i zapošljavanja. Pored ostvarivanja finansijske podrške za sprovo enje projekata u okviru LAP-a na opštinskom nivou, identifikovani nosioci mogu putem udruživanja i uz podršku

opštine konkurisati kod drugih donatora a radi ostvarivanja finansijske podrške za sprovo enje mera definisanih LAP-om.

Na kraju svake kalendarske godine predvi eno je da KZM sastavi izveštaj o sprovo enju mera definisanih LAP-om, sa posebnim osvrtom na temu i tip projekata, broj mladih koji su bili uklju eni (kao organizatori i/ili u esnici), ostvarenim rezultatima, kao i utrošenim finansijskim sredstvima.

Nacionalnom strategijom za mlade *aktivni i uklju eni mladi* su prepoznati kao bitan osnov za izgradnju odgovornih gra ana i samog društva. Tokom pripreme LAP-a prepoznato je da su mladi na teritoriji opštine Novi Be ej neinformisani o zna aju i mogu nostima aktivnog uklju ivanja, a samim tim i nemotivisani za pokretanje inicijativa. Iz tog razloga, ovim LAP-om je predvi eno uspostavljanje lokalnog volonterskog servisa, info centra za mlade i centra za karijerno savetovanje i vo enje kao osnova strategijskog i odgovornog podsticanja mladih na aktivizam i preuzimanje odgovornosti, te unapre enja njihovog položaja u zajednici, kao i unapre enja kvaliteta života mladih u opštini Novi Be ej.